

בש"פ 6517/17 - מדינת ישראל נגד יובל זאודי

בבית המשפט העליון

בש"פ 6517/17

לפני:
כבוד השופטת ע' ברון
מדינת ישראל

המבקשת:

נ ג ד

יובל זאודי

המשיב:

בקשה (שניה) להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים
לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

כ"א באלול התשע"ז (12.09.17)

תאריך הישיבה:

עו"ד אופיר טישלר

בשם המבקשת:

עו"ד אבי כהן

בשם המשיב:

החלטה

1. לפניי בקשה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים החל מיום 6.9.2017, או עד למתן פסק דין ב-ת"פ 17780-09-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד - לפי המוקדם. הדיון בעניינו של המשיב נקבע ליום 27.8.2017 אך נדחה לבקשתו ליום 12.9.2017, ומשכך הוארך מאסרו בהסכמה עד למתן החלטה אחרת. מדובר בבקשה שנייה להארכת מעצר של המשיב לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, לאחר שבקשה קודמת התקבלה בהחלטת בית משפט זה (השופט א' שהם) ביום 18.6.2017 (בש"פ 4251/17; להלן: החלטת הארכת המעצר הראשונה).

הליכי המעצר עד תום ההליכים

2. השתלשלות הדברים שהובילה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים נגדו פורטה באריכות בהחלטת הארכת המעצר הראשונה, ומשכך אחזור על הדברים אך בתמצית. נגד המשיב, יליד שנת 1995, הוגש ביום 8.9.2016 כתב אישום המייחס לו ביצוע עבירה של יבוא סם מסוכן לפי סעיף 13 בצירוף סעיף 19א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], התשל"ג-1973. על פי עובדות כתב האישום, ביום 25.8.2016 טס המשיב מפראג לישראל, ובשעה 17:30 או בסמוך לכך נחת בשדה התעופה בן גוריון ועמו מזוודה שבה נמצאו, בבטנה נסתרת, שמונה חבילות ובהן סם מסוכן מסוג קוקאין במשקל של שבעה קילוגרמים נטו.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים נגדו (מ"ת 17815-09-16). מספר דיונים נערכו בבקשה, ובמהלך תקופה זו היה המשיב נתון במעצר מאחורי סורג ובריא. בהחלטה מיום 21.12.2016 קבע בית המשפט המחוזי (כבוד השופט נ' בכור) כי חומר החקירה מקים תשתית ראייתית לכאורית למיוחס למשיב בכתב האישום נגדו; כי קיימת מסוכנות סטטוטורית ואינהרנטית בעבירה המיוחסת לו; וכן כי למשיב "עבר פלילי בעבירות סמים, רכוש, אלימות, ועבירות נגד שוטרים, כשהרשעתו האחרונה הינה בגין החזקה ושימוש בסמים שלא לצריכה עצמית משנת 2014, בה הורשע בפברואר 2016". עם זאת, בית המשפט מצא כי יש לשעות לטענת הגנה מן הצדק שהעלה המשיב, שלפיה ההבחנה שננקטה בינו לבין מעורב אחר בפרשה (להלן: קוגמן) – שנגדו לא הוגש כתב אישום – היא על פניה שרירותית ובלתי מוצדקת. בנסיבות אלה, נמצא כי יש לשקול שחרורו של המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריא והשמתו במעצר בפיקוח אלקטרוני, ובית המשפט הורה על קבלת תסקיר מעצר מטעם שירות המבחן.

בתסקיר מיום 3.1.2017 העריך שירות המבחן כי קיים סיכון לביצוע עבירות נוספות על ידי המשיב, ועל כן נמנע מלהמליץ על מעצרו בפיקוח אלקטרוני; כך היה גם בתסקיר נוסף, מיום 12.1.2017. אף על פי כן, בהחלטה מיום 6.2.2017 הורה בית המשפט המחוזי על השמת המשיב במעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני בבית אחיו בנתניה – וזאת בעיקר בשל קביעתו הקודמת בנוגע לאכיפה בררנית בעניינו של המשיב לעומת קוגמן; וכן לנוכח ראייה חדשה שהוצגה, שלפיה נמצאו טביעות אצבע של אדם אחר על גבי שקיות הסם. יבואר כי לעמדת בית המשפט המחוזי, ראייה זו מביאה לכרסום משמעותי במארג הראייתי נגד המשיב.

4. המבקשת הגישה ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בדבר מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני (בש"פ 1495/17), וביום 21.2.2017 הורה בית משפט זה (השופט ח' מלצר) על קבלת הערר. נקבע כי מסוכנותו של המשיב גבוהה, ומעצר בתנאי פיקוח אלקטרוני לא יוכל לסכון. בהתייחס לטענת ההגנה מן הצדק שנדונה בהחלטותיו של בית המשפט המחוזי, בהחלטה בערר נקבע כי ככלל דין הטענה בדבר אכיפה בררנית להתברר במסגרת ההליך העיקרי; ועוד הוסף, כי לא עלה בידי המשיב להראות שההבחנה שננקטה בינו לבין קוגמן אינה מוצדקת או שרירותית. סוף דבר, בית המשפט הורה כי המשיב יותר במעצר מאחורי סורג ובריא עד לתום ההליכים נגדו.

5. בתום תשעה חודשים ממועד מעצרו של המשיב הגישה המבקשת בקשה להארכת מעצרו בתשעים ימים, החל מיום 8.6.2017. בהחלטת הארכת המעצר הראשונה נקבע כי המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב אינה ניתנת לאיון בחלופת מעצר, ולכן גם בעת הזו אין מקום לשקול את שחרורו לחלופת מעצר, אף לא למעצר בפיקוח אלקטרוני. בהקשר זה הביא בית המשפט בחשבון את חזקת המסוכנות הסטטוטורית בעבירה המיוחסת למשיב, ואת חוות הדעת השלילית של שירות המבחן בנוגע לשחרורו לחלופת

מעצר. נוסף לכך, בית המשפט הדגיש כי בעת ביצוע המעשים המיוחסים למשיב לפי כתב האישום, ריחף מעל לראשו עונש מאסר מותנה למשך 6 חודשים; ומשריצוי עונש זה לא סייע בהרתעת המשיב מביצוע עבירות נוספות, ברי כי קיים קושי לתת בו אמון. ועוד נאמר בהחלטה, כי ההליך העיקרי נגד המשיב נמצא בישורת האחרונה, ולא מן הנמנע כי יבוא לכדי סיום במהלך תקופת המעצר המבוקשת. לנוכח כל האמור, בית המשפט הורה על קבלת הבקשה והאריך את מעצרו של המשיב בתשעים ימים נוספים.

בשולי החלטת הארכת המעצר הראשונה, התייחס השופט שהם לטענת ב"כ המשיב שלפיה ההליך העיקרי "תקוע" מזה מספר חודשים. כך, בשל כוונתו של ב"כ המשיב לזמן את קוגמן לעדות מטעם ההגנה, ובהעדר אפשרות מעשית לעשות כן משום שהלה שוהה בחו"ל ולא ניתן ליצור עימו קשר. בעניין זה נאמר בהחלטה, כי "ככל שיש או יהיו למשיב טענות לגבי התשתית הראייתית בעניינו, או באשר למשמעות היעדרו של קוגמן וחוסר האפשרות להעידו – על ההליך העיקרי, או על שאלת המשך מעצרו של המשיב – הרי שעליו לעלות טענות מעין אלו בפני הערכאה הדיונית."

6. בעקבות החלטת הארכת המעצר הראשונה, הגיש בא-כוח המשיב לבית המשפט המחוזי בקשה לעיון חוזר בתנאי מעצרו של המשיב. דיון בבקשה נקבע ליום 3.8.2017, אך המשיב לא הובא על ידי שב"ס והדיון נדחה לבקשת בא-כוח המשיב. בדיון שהתקיים לבסוף ביום 8.8.2017, ביקש בא-כוח המשיב להורות על המשך מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני – וזאת בנסיבות שבהן הדיון בהליך העיקרי אינו מתקדם, ואינו צפוי להתקדם עוד זמן רב. לעמדת ב"כ המשיב, קוגמן הוא עד מפתח מטעם ההגנה, ולא ניתן יהיה לסיים את הדיון בהליך מבלי לשמוע את עדותו. דא עקא שהלה נמצא בחוץ לארץ ולא ניתן ליצור עימו קשר, ויש צורך לזמן את בני משפחתו למתן עדות – במטרה לנסות ולדלות מהם כתובת או מספר טלפון שיאפשרו את זימונו של קוגמן. הליכים אלה, כך נטען, אורכים זמן.

בהחלטה מיום 29.8.2017 דחה בית המשפט המחוזי (כבוד השופטת נ' בכור) את הבקשה לעיון חוזר. בהתייחס לקצב התקדמות ההליכים, ציין בית המשפט כי זה מכבר נקבע בהליך העיקרי שעדותו של קוגמן תישמע ביום 10.9.2017, וכי ככל שעדותו לא תתאפשר במועד זה – התיק ימשיך להתנהל, וביום 1.10.2017 יישמעו סיכומי הטיעונים מצד הצדדים. עוד בהקשר זה נאמר, כי אין בעצם המשך הניסיונות לאתר את קוגמן משום שינוי נסיבות המצדיק את שחרורו של המשיב ממעצר מאחורי סורג ובריה.

הבקשה שלפניי

7. הבקשה דנן עניינה בהארכה שניה של מעצר המשיב בתשעים ימים נוספים החל מיום 6.9.2017, וזאת לנוכח המסוכנות הגבוהה הנשקפת מן המשיב. במהלך הדיון לפניי התייחס ב"כ המבקשת לשלב הדיוני שבו מצוי ההליך העיקרי, והדגיש כי פרשת התביעה הסתיימה כבר בחודש פברואר 2017, ואילו התנהלות ההגנה מאז ועד היום היא שמעכבת את סיום ההליך. לדבריו, כל הודעותיו של קוגמן הוגשו בהסכמה כראיות בתיק, ואין מקום להמשיך ולהאריך את ההליכים בניסיון חסר תועלת לאתר את קוגמן בחו"ל ולהביאו למתן עדות.

המשיב מתנגד להארכת מעצרו בפעם השנייה. לדבריו בא כוחו, הוא סבר בתחילה שדי בהגשת הודעותיו של קוגמן לתיק, ואולם במחשבה שנייה הוא עומד על כך שיזמן לעדות ויעמוד לחקירה נגדית. ב"כ המשיב הבהיר בהקשר זה כי לא יכריז "אלה עדיי" עד שימצא את כל הניסיונות להבאת עדותו של קוגמן – ועניין זה עשוי לארוך עוד פרק זמן ממושך. לעמדתו, בנסיבות אלה ולנוכח גילו הצעיר של המשיב והתמשכות מעצרו, מן הראוי לשחררו ממעצר מאחורי סורג ובריה.

דיון והכרעה

8. כאשר בית משפט נדרש לבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, עליו לאזן בין חזקת החפות העומדת לנאשם וזכותו לחירות, לבין הצורך בהגנה על שלום הציבור ובטחונו (בש"פ 9940/16 מדינת ישראל נ' פלוני (29.12.2016); בש"פ 1383/16 מדינת ישראל נ' פלוני (22.2.2016)). לצורך איזון זה, יש ליתן את הדעת לשני שיקולים עיקריים – המסוכנות הנשקפת מן הנאשם, וקצב התקדמות ההליך המשפטי בעניינו. ההלכה מקדמת דנא היא שככלל מקומם של נאשמים בעבירות מסוג סחר בסמים הוא מאחורי סורג וברח (בש"פ 4014/14 מדינת ישראל נ' רפאלוב (16.6.2014); בש"פ 3031/11 בן דוד נ' מדינת ישראל (21.4.2011)). עם זאת, ככל שהמעצר מתמשך מעבר לתקופה הסטטוטורית של תשעה חודשים, נקודת האיזון שבין האינטרס הציבורי במעצר לבין זכות הנאשם לחירות עשויה להשתנות (בש"פ 8260/14 מדינת ישראל נ' רפאלוב (14.12.2014); בש"פ 6026/14 מדינת ישראל נ' רוג'ה (17.9.2014)).

9. העבירה המיוחסת למשיב בכתב האישום היא עבירה חמורה של ייבוא סם מסוכן מסוג קוקאין, בכמות גדולה (7 ק"ג נטו), וכל זאת שעה שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי של 6 חודשים. המסוכנות הנובעת מעבירות מסוג זה היא כידוע סטטוטורית ואינהרנטית. חרף גילו הצעיר, למשיב הרשעות קודמות – ובין היתר בעבירת סמים; והערכת שירות המבחן היא שקיים סיכון מצידו להישנות עבירות נוספות בעתיד. בנסיבות אלה, ובהינתן שעסקין בבקשה שנייה להארכת מעצר, אין בזמן שחלף כדי להקהות את המסוכנות הנשקפת מהמשיב ולשנות את נקודת האיזון אל עבר זכותו לחירות.

בהתייחס לקצב התנהלות ההליכים, בהחלטת המעצר הראשונה נאמר כי נראה שההליך מצוי בשלביו האחרונים – ואף על פי כן פרשת ההגנה טרם הסתיימה. עם זאת, אין לומר כי קצב התנהלות ההליך אינו משביע רצון. מאז אותה החלטה נערכו בהליך העיקרי 4 ישיבות שבהן ניתנה לב"כ המשיב הזדמנות לגרום להבאתו של קוגמן למתן עדות, אך ללא הועיל; ובשלב זה התיק קבוע לשמיעת סיכומים מטעם הצדדים ליום 1.10.2017. ב"כ המשיב אמנם ביקש לשים את כובד המשקל בשאלת הארכת המעצר על סוגיית עדותו של קוגמן ונחיצותה לצורך סיום פרשת ההגנה – ואולם עניין זה אינו עומד לדיון לפניי, ובהקשר זה יחליט בית המשפט המחוזי המנהל את ההליך כחוכמתו. בהינתן האמור, גם בשלב זה נראה כי ההליך צפוי להגיע לכדי סיום בתקופת הארכת המעצר המבוקשת.

10. לנוכח כל האמור, מצאתי כי יש להיעתר לבקשת הארכת המעצר שלפניי. אני מורה על המשך מעצרו של המשיב מיום 6.9.2017 כמבוקש, בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 17780-09-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, כ"ח באלול התשע"ז (19.9.2017).

ש ו פ ת